საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტია — პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით!

შაბათი, 8 მაისი 1920 წ.

ერთობა

ფასი 3 მანეთი

[illegible] ერთობის ქუჩა № 4 [illegible] 10—22

№ 102 ორგანო საქართველოს სოციალ-დემოკრატიულ მუშათა ორგანიზაციებისა № 102

საქ. ს. დ. მ. პ. ცენტრალური კომიტეტი აუწყებს ამხანაგებს, რომ კვირას 9 მაისს დილის 11 საათზე წმ. ნინოს სასაფლაოზე დანიშნულია სამოქალაქო პანაშვიდი ძვირფასი ამხანაგის

რაფიელ ჩიხლაძის

გარდაცვალების წლის თავის აღსანიშნავად, თუ წვიმა იქნა პანაშვიდი გადაიდება მე 4 რაიონის ს. დ. კლუბში. (ჰ. 2—1)

[illegible] მეუღლე [illegible] აუწყებენ ნათესავებს, ამხანაგებს და ნაცნობებს, რომ კვირას, 9 მაისს კუკიის (წმ. ნინოს) სასაფლაოზე შუადღის 12 საათზე დანიშნულია წლის სამოქალაქო პანაშვიდი უდროოდ გარდაცვალებულის

რაფიელ ალექსის ძე ჩიხლაძის

ხსოვნის აღსანიშნავად. თუ წვიმა იქნა პანაშვიდი გადაიხდება მე-4 რაიონის ს. დ. კლუბში.

მეოთხე რაიონული კოლექტივი აუწყებს პარტიის წევრებს და ამხანაგებს, რომ კვირას, 9 მაისს, დილის 11 საათზე, კუკიის წმინდა ნინოს სასაფლაოზე დანიშნულია რაიონული კოლექტივის თავმჯდომარის [illegible] ტრიბუნის

რაფიელ ჩიხლაძის

გარდაცვალების წლის თავზე სამოქალაქო პანაშვიდი. თუ წვიმა იქნა პანაშვიდი გადაიხდება მე 4 რაიონის ს. დ კლუბში (ჰ. 2—2)

მეუღლე [illegible] (ბიჭო) კუპრაშვილი, დედა ბაცუნია (ბარბარე) [illegible] ასული [illegible] შვილებითურთ, [illegible] ასული კუპრაშვილისა [illegible] აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს, რომ შაბათს 8 მაისს დანიშნულია ორმოცი დღის თავზე

მარუსია (გიულიფშა) ლევანის ასული კუპრაშვილის

წირვა და პანაშვიდი [illegible] ეკლესიაში დილის 11 საათზე. (1515 2—2)

[illegible] დაწყვეტილი მშობლები: დედა [illegible] ასული, მამა [illegible] ძე, ძმები: ნიკოლოზ და ალექსანდრე, [illegible], ნადეჟდა და ეკატერინე, [illegible] [illegible] და [illegible] ასული [illegible] ამით აუწყებენ ნათესავებს და ნაცნობებს, რომ მათი [illegible] 1919 წ. 7 დეკემბერს [illegible] შვილის

გრიშა (გრიგოლ) ივლიანეს ძე როინიშვილის

პანაშვიდი არის დანიშნული შაბათს, 8 მაისს, საღამოს 5 საათზე საკუთარ ბინაზე და კვირას, 9 მაისს წირვა და პანაშვიდი ქაშვეთის ეკლესიაში. მისამართი, საკუთარი სახლი. (1510—2—2)

სამხედრო სასანიტარო სექციის უფროსი და მისი თანამშრომლები [illegible] მწუხარებით აუწყებენ ნაცნობებს და მეგობრებს, რომ 4 მაისს [illegible] ვერაგულად იყო მოკლული ამხანაგი და თანამშრომელი უფროსი ექიმი მე-10 ქვეითა [illegible]

ირაკლი როსტომის ძე სურგულაძე

[illegible] დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული. (1527 1—1)

დამწუხრებულნი შვილები: [illegible], [illegible], [illegible] და [illegible], ძმები: [illegible] და [illegible] აუწყებენ ნაცნობებს და ნათესავებს, რომ შაბათს, 8 მაისს დილის 12 საათზე [illegible] ეკლესიაში დანიშნულია 40 დღის წირვა და პანაშვიდი მათთვის დაუვიწყარი

მოსე ჯითანის ძე გოლქაძის

სულის მოსახსენებლად (1524 1—1)

[illegible] აუწყებს ნათესავებს და ნაცნობ-მეგობრებს, რომ კვირას 9 მაისს [illegible] ტაძარში გადახდილი იქნება ორმოცის წირვა და პანაშვიდი პირველის ძვირფას და დაუვიწყარი შვილის და მეორის ძმისწულის

ვახტანგის

(1528 1—1)

შრომის სამინისტროსაგან

ყველა საწარმოონი და დაწესებულებანი (კერძო, საზოგადო და სახელმწიფო) რომლების მოსამსახურენი და მუშები სარგებლობენ სურსათით მომარაგების ფონდიდან, ვალდებული არიან დაუყონებლივ წარმოადგინონ შრომის სამინისტროს მუშათა მაგიდაში იმ მუშებისა და მოსამსახურეების სია, რომლებიც გაწვეული არიან სამხედრო სამსახურში, აგრეთვე წარმოადგინონ მათი სასურსათო ბარათის №№.

საწარმოოს ან დაწესებულების ადმინისტრაცია, რომელიც 10 მაისამდე არ წარმოადგენს ამ ცნობას, ან სწორად არ აჩვენებს, პასუხისგებაში იქნება მიცემული.

შრომის სამინისტრო.

(5. 2—1)

კვირას, 9 მაისს, დილის 10 საათზე, მუსულმანთა აუდიტორიაში (მოედანი) დანიშნულია მე-6 რაიონის საქ. სოც. დემ. მ. პ. წევრთა

საერთო კრება

სადაც მოსმენილ და განხილულ იქნება: 1) მოხსენება ცენტრალურ კომიტეტიდან და მომავალ პარტიულ ყრილობის გასარჩევი კითხვები.

(უ. 1—1)

[illegible] [illegible] ბრუნდის [illegible] და სამსონ [illegible] ძე [illegible] აუწყებენ ნაცნობებს და ნათესავებს, რომ მოზდოკში გარდაიცვალა პირველის საყვარელი ძმა და მეორის ცოლის ძმა

ივანე (ვანო) არტემის ძე მეტონიძე

პანაშვიდი კვირას, 9 მაისს, 11 საათზე დიდუბის ღვთისმშობლის ტაძარში. (1519—1—1)

პეტრე როსტომის ძე სურგულაძე გულითადი მწუხარებით აუწყებს ნათესავებს, მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ ბაქო-ახალციხის გზაზე ვერაგულად მოკლულ იქნა მისი ძვირფასი ძმა სამხედრო ექიმი

ირაკლი როსტომის ძე სურგულაძე

გამოსვენება ახალციხიდან დანიშნულია შაბათს. დასაფლავება [illegible] ჩიბათში, კვირას, 9 მაისს (1530—2—1)

„ეშმაკის მათრახი“ № 25

გამოვა დღეს. ჟურნალში მოთავსებულია წითელი აზერბეიჯანი თაზუნახი, შექანჯალებულის ლექსები, მრავალი კარიკატურა და სხვა. (1—1)

სასტუმრო „ინტერნაციონალ“

თბილისში, თავისუფლების, [illegible] და სოლოლაკის ქუჩ. კუთხეზე სახლი №1.

განყოფილება ბათომში. სასტუმრო „პალასი“

[illegible] და [illegible] ქუჩის კუთხეზე

სასტუმრო „ინტერნაციონალში“ გახსნილია პირველი ხარისხის სასადილო

კუხნა ევროპიული და ქართული განსაკუთრებით საცივი და ღომი. სადილები 1—5 საათამდის. სადილისა და ვახშმის დროს უკრავს სიმების მუსიკა ცნობილ

პიანისტი დავიდოვის მეთაურობით.

პატივისცემით მეპატრონე გრიგორი იოსების ძე დოლიძე. (1478 5—5)

ჯარში გაწვეულთა მიწების დამუშავება

ჩვენ არა ერთხელ გვითქვამს, რომ სითანადო სულიერი განწყობილება უმთავრესი ფაქტორია თავდაცვის მარჯვედ მოწყობისათვის. ჯარი მით უფრო ძლიერ [illegible] აწარმოებს მტერთან ბრძოლას, მით უფრო მრავალ [illegible] მისი კვეთება და მით უფრო თავგანწირულად შეასრულებს [illegible] იგი მტერზე, რაც მებრძოლ ჯარის კაცებს უფრო მეტად აქვთ გული დამშვიდებული თავის სახლ-კარზე, თავის ყანებზე და ოჯახობაზე. ჯარის-კაცთა ბრძოლის [illegible] ნდომება, რომელსაც მას გულზე აწვება დარდი თავის შინაური საქმეებზე, რომელსაც მას აწუხებს ის ფიქრი, რომ ვაი თუ იის ფრონტზე ყოფნით მისი ყანები დაუთესავი, ვენახი მოუვლელი დარჩეს და ვაი თუ მისი ცოლ-შვილი ან დედმამა გაჭირვებაში ჩაცვივდნენ. თუ გვ ნდა, რომ ჩვენმა ჯარმა სამშობლოზე მოულოდნელ მტერს ღირსეული პასუხი გასცეს, ჩვენ იგი უნდა განვანთავისუფლოთ ამ ზრუნვისაგან და დარდისაგან.

ცრობათა კავშირის მთავარ-კომიტეტმა მიმართა სამაზრო ერობებს და თემებს მოწოდებით, რომელშიაც გამოხატავს იმ აზრს, რომ ერობების ვალდებულებაა მოაწყოს ჯარში გაწვეულ მოქალაქეთა ყანების დათესვა და ვენახების მოვლა [illegible] მიერ. ერობათა კავშირი სამართლიანად ფიქრობს, რომ მობილიზაციის ჩატარებასთან ერთად ამ საქმის მოწყობას პირველხარისხოვანი მნიშვნელობა ექნება ჩვენი რესპუბლიკის თავდაცვის საქმისათვის და ხომ ამ საქმის შესრულება ჩვენი ერობებისათვის იქნება პირველი სასტიკი გამოცდა სიმწიფის მოწმობის მისაღებად.

თემების მიერ ჯარში გაწვეულთა მიწების დამუშავებას კიდევ სხვა საჭიროებაც მოითხოვს. წარსული წლების გამოცდილებამ ჩვენ ჯერ ვერ [illegible] დაგვარწმუნა—ერთის მხრივ იმაში, რომ ჩვენ არ უნდა ვეხოვნებოდეთ უცხოეთიდან შემოტანილ პურის იმედით; ჩვენ ჩვენი საკუთარი პური უნდა გვქონდეს, მხოლოდ მაშინ ვიქნებით მაგრა საკუთარ ფეხზე. წარსული წლების მაგალითი, მეორე მხრით, იმას დაამტკიცებულია, რომ ჩვენს ქვეყანას შეუძლიან გამოკვებოს საკუთარი პურით, რომ მიწების დამუშავების საქმის რაციონალურად დაყენებით ჩვენი ქვეყანა შეიძლებს საკმაო პურის მოყვანას. მომარაგების სამინისტროს მიერ შეკრებილ სტატისტიკურ ცნობების თანახმად, ჩვენს ჯარს, მუშებს, სახელმწიფო დაწესებულებებში მოსამსახურეთ და ყველა იმ მოქალაქეთ, ვინც ნაყიდ პურით ცხოვრობს, წელიწადში სულ 3 მილიონ ფუთი პური ცოტა მეტი სჭირდება, ამოდენა პურის მოწარმოება ყოველთვის შეუძლიათ იმ რაიონებს სოფლებს, სადაც პურის მოყვანას მისდევენ. საჭიროა მხოლოდ მიწების დამუშავების ორგანიზაციულად მოწყობა, საჭიროა, რომ ეს საქმე პრიმიტიულად არ ხდებოდეს, რომ ამ საქმეში ცოტათი მაინც კულტურული საშუალებები იყოს შეტანილი. ამ საქმის გაძღოლა კი ერობის პირდაპირ მოვალეობას შეადგენს.

მაგრამ სახელმწიფოს, ცენტრალურ მთავრობასაც ამ საქმეში დიდი დახმარების აღმოჩენა შეუძლიან ერობებისათვის. მან უნდა ერთნაირი მობილიზაცია მოახდინოს სოფლის მეურნეობის ყველა იმ სპეციალისტებისა, რომლებმაც ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ ხალხს მიწების კულტურულ წესით დამუშავების საქმეში.

ამგვარად ერობათა კავშირის მიერ აღძრულ საკითხს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს როგორც თავდაცვის საქმისათვის, ისე მთელი ჩვენი მომავლისათვის.

ბრძანება

მთავარსარდლისა რესპუბლიკის შეიარაღებულ ძალებისადმი.

№ 6

4 მაისი, 1920 წ. ქ. თბილისი.

დღის 12 ს. ამა მაისის 8-ს ბალშევიკთა შეიარაღებული ბრბო თავს დაესხა სამხედრო სკოლას, ჯარისკაცთა შორის აჯანყების გამოწვევის მიზნით. ხელთ იგდეს რა სამ გვ. ზარბაზანი საწყობი, დამცველნი შეიპყრეს იუნკერთა და ჯარისკაცთა ბინებში და გამოაცხადეს წვეთი მთავრობის შემუშავების და ახალი მაღმოვრული მთავრობის შედგენის შესახებ და აგრეთვე იმის შესახებ, ვითომ მთელი ბაქო და დანარჩენი ჯარები შეუერთდნენ ახალ მთავრობას. ამასთან ერთად ამჯანყებულებმა დაიჭირეს ყველა გასასვლელები, შეიპყრეს შორიგე ოფიცერი და თანდებობის საწყობებთან დააყენეს გუშაგები.

იუნკრებს და ჯარისკაცებს დაცვის დრო არ ჰქონდათ; დარჩნენ რა ერთგულად თავის მოვალეობისადმი, მხედრები მსწრაფლ მოიხსნეს ოფიცრების ხელმძღვანელობით აღდგნენ უფლებრივ წესრიგისა და თავის სამშობლოს დამოუკიდებლობის დასაცავად, შეუტიეს რა სწრაფად და უარყვეს ბოროტ-გამზრახველთა პროვოკატორული წინადადება, თავის სამშობლოს მიმართ შეილების ღირსეულად მოიგერიეს ეს ბალახის უფლების შემლახველნი.

ღრმა კმაყოფილებით აღვნიშნავ ფაქტს თავგანწირულ სიმტკიცისას სამხედრო სკოლის იუნკერთა და ჯარისკაცთა, რომელთაც შეიგნეს თავისი სამხედრო და სამოქალაქო ვალი, სამსახურის პირით მადლობას ვუცხადებ მათ და აგრეთვე ხელმძღვანელ უფროსებს, რომელთაც შესძლეს მთელი ამ ჯანყის მონაწილეებში აღზრდა მხედრისა და მოქალაქის.

ვუცხადებ რა მას რესპუბლიკის მთელ შეიარაღებულ ძალებს, მრწამს, რომ არმიისა და გვარდიის დანარჩენი ერთეულები ეგრეთ მზადაა შემთხვევებს, რომ დაუმტკიცონ თავისი ერთგულება ჩვენს ხალხს, რომელიც მოუწყო ახალს, მისთვის საყვარელ სამშობლოზე

გენერალი კვინიტაძე.

ამხ. გ. ჩხიკვიშვილის ნაამბობი

ამხ. ჩხიკვიშვილმა შემოიარა ბენაკის და ზუგდიდის მაზრები და ქ. ფოთი და ჩვენ თანამშრომელს გადმოსცა შემდეგი:

მას მოხსენებები წაუკითხნია ფოთში, ზუგდიდში და სენაკში. ფოთში 3 დიდი მოხსენება წაუკითხნია პარტიულ მუშებში, სადაც 2000 კაცი დაესწრო, რკინის გზის კვანძის მუშებში და გარნიზონის ჯარში, სადაც დაესწრო 1800 ახლად გაწვეული საიადგილო ჯარისკაცი ახლო მახლო ადგილებიდან. ყველგან მეცხოვრებთა სულიერი განწყობილება და საერთო მდგომარეობა [illegible] შთაბეჭდილებას სტოვებს, მაგრამ განსაკუთრებით საყურადღებოა ის გარემოება, რომ სოციალისტურ დემოკრატიაში მოხდა სრული გარდატეხა, რომელიც შარშან დაიწყო ჩვენი პარტიული მუშაობის წყალობით და შემდეგ დიდ გრძნობით სხვადასხვა და საქართველოს ერობებში ჩვენი პარტიის გამარჯვებით. მათი სულიერი განწყობილება ბოლომდე სრულიად გამოცვლილია და ის ელემენტებიც კი, რომლებიც უწინ ახალ ქრისტიანობდნენ, ეხლა სრულიად განთავისუფლდნენ ამ სენისაგან ახლა ყველა ამჟამად ხედავს, თუ რა არის ის ბოლშევიზმი, რომელიც მათ თავის თავის განთავისუფლების და ბედნიერების ჰპირდებოდა. მობილიზაციის საქმე უკეთესად ჩატარება და ამ მხარეში გამოწვეული ერთსულოვნების ამის თავდებია. ყველა ეხლა დარწმუნებულია რომ შეკავშირებული ძალებით თავისუფალი სრული განადგურება უნდა დემოკრატიული საქართველოს და მის მომავალს. მცხოვრებთა ერთსულოვნების ამტკიცებს ერობათა კავშირის განკარგულება ჯარში გაწვეულთა მიწების მოვლა და მათი ოჯახების ქონებრივ უზრუნველყოფის შესახებ.

ფოთში შეიქმნა კომიტეტი ჯარში გაწვეულთა ოჯახების უზრუნველსაყოფად.

დიდი შესანიშნავია, რომ ფოთში, სადაც ბოლშევიკები თითქოს ბალშევიკებს ჰფლობდნენ კი ჰქონდათ, [illegible] მუშების და ჯარისა, გამოირკვა, რომ ყველა მზად არის ერთად შეეწირონ დემოკრატიულ რესპუბლიკის დაცვას.

საერთოდ ყველა წრეებში დიდ აღშფოთებას იწვევს ის, რომ უცხო ელემენტები ასეთ დიდ ქომაგობას უწევენ აზერბეიჯან ისმაილთის კომუნიზმს და ფანატიკური [illegible] ითხოვენ კი მთავრობას ოფიცრებს.

დიდი პარტიული მუშაობა დაგვჭირდება, რომ ეს ელემენტები ერთგულად შოვინიზმით არ გადაიქცნენ და დემოკრატიისთვის დამღუპველი და სახიფათო შედეგები არ მოჰყვეს და რომ მტკიცე დემოკრატიულ ბაზა არ ჰქონდეს იმათ თუნდაც ნაწილობრივ, პროვინციის დემოკრატია.

სენაკის მაზრაში და მის დასავლეთ ზუგდიდის მაზრის ნაწილში საგრძნობი ნაკლებობაა სიმინდის. ერობები და მომარაგების სამინისტროს ხალხი შესაფერ ღონისძიებას არ აკლებენ, რასაც ყველა ერთხმად აღიარებს. სათესლე სიმინდის ნაწილი უკვე შეძენილია და ნაწილს კიდევ შეიძენენ და ამ მხრივ საქმე არ დაბრკოლდება.

ფოთში სიძვირე, სხვა ჩვენ ქალაქებთან შედარებით, უმეტესად წარმოდგენილი ასული, რაც აიხსნება იმით, რომ ქალაქში მეტი მუშახელია მებადურია და მოხალისეთა ჯარის აქ ყოფნით. ამათი ნაწილი უკვე გაწვეულია. კიდევ დარჩენილია მათი დიდი ნაწილი, რომელთა შენახვა დიდ ხარჯს და ენერგიას თხოულობს, როგორც მთავრობის, ისე ადგილობრივ თვითმმართველობის მხრით.

მეთევზეობას ფოთში ჯერ ფეხი არ მოუკიდნია, მაგრამ მოსალოდნელია, იფიქრონ, რადგან ფოთი ცივი ცხელებიანი ქალაქია და სიმშრალე ამ მხრით.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ლტოლვილების დიდი ნაწილი ბოლშევიკური სულისკვეთებით შეპყრობილი და თითქოს დაიგიწყდა რუსეთში ნახან ტანჯვა წვალების შესახებ. მორყეული აღფრთოვანება და მადლობის გრძნობაც კი ჩვენი სტუმართმოყვარეობის გამო და სიძულვილით შე ცვლილან, ვერ მოუწყვიათ, რომ მარტო საქართველოს ამ დიდი ნგრევისაგან მთლიანად გამოვიდა და თავისი შემოქმედებითი მუშაობით სახელმწიფოებრივ აღმაშენებლობის სფეროში ყოველგვარ მთლიანისა გადაარჩინა ერთი მიტყუეთ მათში გამდიდრებული რუსის კაცუ-ქრისტიანი ნაციონალიზმი და შეურაცხი დიდი ძალით გაჩენილი მათი გული. ზოგი მათგანი ამბობს სანუკვიოა, რომ რუსეთის კომუნიზმი ძალი რუსეთის გადარჩენის საქმეს შეუდგა და თუმცა ჯერ კიდევ ხელში უპყრია წითელი დროშა, მაგრამ სინამდვილეში შეუდგა ნაციონალისტის საქმეს აკეთებს. ამით აიხსნება რომელიმე მათ ამათი თანაგრძნობა მათი და ისმალთა „ამხანაგებისადმი.“

სხვათა შორის ფოთის ნავთსადგურში ამჟამად დგას „რუსეთის სატრანსპორტო საზოგადოების“ შემოტანილი დიდი გემი „კონსტანტინე“, რომელსაც აუგრძელი რუსის ლტოლვილები მიჰყავს ყირიმისაკენ. მათ შორის არის ინტელიგენციაც და სხვათა შორის ყოფილ გაზ. „დენ“-ის 4 თანამშრომელი, 2 პროფესორი და დიდი ნაწილი პროფესორებისა. ესენი მიდიან თავის სამშობლოსაკენ, რომ თავი სულმა შეაფარონ.

ნავთსადგურში მუშაობა გაცხოველებულია. ბევრი საწყობი ხორბლით სავსე და ბევრიც კიდევ მოდის.

რკინის გზაზე სამაგალითო წესრიგია, მიუხედავად მობილიზაციისა და ამით გამოწვეულ გაძლიერებულ მოძრაობისა. ამხ. ჩხიკვიშვილთან მიდიოდნენ უცხოელები, 2 ამერიკელი და 1 ინგლისელი, რომელთაც განცვიფრებას საზღვარი არ ქონდა იმ წესრიგით და დისციპლინით, რომელსაც ისინი ყველგან ხედავდნენ რკინის გზაზე და მის მიდამოებში.

სამხედრო ცენზურა

სამხედრო ცენზურის შემოღების გამო: 1) აღკრძალულია მტრული სიტყვის, სიტყვით ან საგანგებო კორესპონდენციის, საჯარო სიტყვების და მოხსენებების საშუალებით გავრცელება ანუ გამოქვეყნება ყოველ იმ ცნობებისა, რომელსაც შეუძლია ვნება მოუტანოს საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვას და სამხედრო ინტერესებს ან ცუდი გავლენა იქონიოს მოსახლეობის სულიერ განწყობილებაზე

2) კერძოდ აღკრძალულია გამოქვეყ-

დღეს

ჩიჩერინსა და ლორდ კერზონს შორის მოლაპარაკება სწარმოებს. ჩიჩერინი საბჭოთა მთავრობის სახელით თანხმობას აცხადებს სამოქალაქო ომის შეწყვეტაზე, სცნობს ახლად შექმნილ რესპუბლიკებს და ამასთანავე აღუთქვამს რომ ინგლისის ინტერესები კავკასიაში მხედველობაში იქნება მიღებული.

ოსმალეთის საზავო დელეგაცია პარიზს მივიდა.

გენერალური შტაბის ცნობით მდგომარეობა ყველა ფრონტებზე უცვლელია.

[illegible]

დაშნაკციუტუნი და მოშენი

[illegible]

ოპერატიული ცნობები გენერალური შტაბისა

(7 მაისი)

მდგომარეობა ყველა ფრონტებზე უცვლელია.

დეპეშები

(საქართველოს ტელეგრაფის სააგენტო)

7 მაისი.

[illegible]

პოლონელი კომუნისტები.

მოსკოვი. 6 მაისი. მოსკოვში პოლონელ კომუნისტების კონფერენციამ დაადგინა გაითვალისწინოს ფრონტზე წავიდნენ.

[illegible]

ინტერნაციონალის გაფრთხილება

[illegible]

ახალი ამბავი

პრეს-ბიუროს ცნობით ხმები იმის შესახებ, თითქოს ინგლისის მისია სტოვებდეს ამიერ-კავკასიას, სინამდვილეს არ შეეფერება.

✦ [illegible]

[illegible]

ჯარების აღლუმი

[illegible]

ლი (ქუთაისის მაზრა) გარდაიქმნა ფოსტა-ტელეგრაფის განყოფილებათ.

— გორის მიწისძვრისაგან დაზარალებულთა სასარგებლოდ მთავრობის სახელზე. კომიტეტმა მიიღო: ლონდონიდან ნიკ. პეპ. იოსელიანისაგან 100 გირ. სტერ., სამხედრო მთავარი კანტორის მოსამსახურეთაგან 8,590 მ., სახალხო განათლების სამინისტროსაგან 2100 მანეთი ერევნის ფულით, 40 მანეთი ქართულით, სულ 2140 მანეთი, გაზეთ „სლოვოს" რედაქციის მიერ შეგროვილი 116,671 მანეთი ბონით № 57944 და 6803 მანეთი ლონის ნიშნებით; გაზ. „ახალი ნაკადულის" რედაქციისაგან და ბაღდადის სცენის მოყვარეთა კავშირის სახელით შემოწირულება 1230 მანეთი.

— რედაქციამ მიიღო შეწირულება გორის სასარგებლოდ 100 მანეთი გაბო მუქდუკილსაგან. როგორც ჯარიმა ფეხბურთის თამაშის რძის გაყიდვისთვის მე-9 ჯგუფის მილიციელის ი. ყაჩაღველის მიერ გამოშველებული.

ქრონიკა.

დღეს, საღამოს 6 ს. შოთა რუსთაველის თეატრის შენობაში შესდგება საქართველოს ს.-დ. მ. პ. თფილისის ქალთა კომიტეტის და რაიონული ქალთა კოლექტივის შეერთებული სხდომა.

— დღეს, საღამოს 7 ს. საქ. ახალგ. მარქს. ორგ. ცენტრალური კომიტეტის ბინაზე შესდგება ცეკას, საკონტროლო კომისიის და თფილისის ყველა რაიონული კოლექტივების წარმომადგენელთა შეერთებული სხდომა გასარჩევად ფრიად საჭირო ორგანიზაციული საკითხები.

— კვირას, 9 მაისს, დილის 10 ს. მუსკულმანთა აუდიტორიაში (მოედანი) დანიშნულია მე-6 რაიონის საქ. ს.-დ. მ. პ. წევრთა საერთო კრება, სადაც მოსმენილ და განხილულ იქნება მოხსენება ცენტრ. კომიტეტიდან და მომავალ პარტიულ ყრილობაზე გასარჩევი კითხვები.

იუსტიციის სამინისტროში

მობილიზაციისათვის. იუსტიციის მინისტრმა რ. მ. არსენიძემ ცირკულიარულად აცნობა სასამართლო უწყების ყველა დაწესებულებათ, რომ არავითარი შუამდგომლობა სამხედრო სამსახურში გაწვევის გადადებისა შეწყნარებული არ იქნება სამინისტროს მიერ. ყველა მოხელენი, ვინც ჯარში უნდა გაწვეულ იქნას გამოცხადებულ მობილიზაციით, უპირობოდ და დაუყოვნებლივ უნდა გამოცხადდნენ შეგროვების ადგილზე.

უცხოეთი

სომხეთი.

ახალი კაბინეტი. 5 მაისს მოხდა სომხეთის პარლამენტის საგანგებო სხდომა, რომელზედაც ალ. ხატისოვმა ძველი კაბინეტის სახელით განაცხადა, რომ უკანასკნელი სტოვებს თავის ადგილს. ახალი კაბინეტის შედგენა პარლამენტმა დაავალა ამ. ა. ოგანჯანიანს. ახალ კაბინეტში შედიან: ამხ. ოგანჯანიანი—მინისტრ-თავმჯდომარე და საგარეო საქმეთა მინისტრი, რუბენ ტერ მინასიანი—შინაგან საქმეთა და სამხედრო მინისტრი, აბრ. გიულხანდანიანი—იუსტიციის და ფინანსთა მინისტრი, ს. არალეციანი—შრომისა და სასოფლო მეურნეობის მინისტრი, არშ. ჯამალიანი—გზათა მინისტრი, ბ-ნ ყაზარიანი—სახალხო განათლების მინისტრი, სარგის არარატიანი—მზრუნველობის მინისტრი.

პარლამენტი საგარეო საფრთხის შესახებ. 4 მაისს პარლამენტმა მოისმინა მოხსენება პოლიტიკური მდგომარეობის შესახებ და მიიღო შემდეგი რეზოლუცია: „პარლამენტი იწონებს მთავრობის პასუხს აზერბეიჯანის ნოტებზე; ამასთანავე პარლამენტი ავალებს მთავრობას მიიღოს ყოველგვარი ზომები ხალხისა და დამოუკიდებლობის დასაცავად".

პარლამენტის სხდომების შეწყვეტა. 5 მაისის სხდომაზე სომხეთის პარლამენტმა მიიღო შემდეგი კანონი: 1) შეწყვეტილ იქნეს პარლამენტის სხდომები 1 თვის ვადით, 2) პარლამენტის ძალა უფლება გადაეცეს მთავრობას და 3) დაევალოს მთავრობასა და პარლამენტის პრეზიდიუმს საჭიროების დროს მოიწვიონ პარლამენტის საგანგებო სხდომები.

[illegible] გაძევება. სამხედრო მინისტრისა და შინაგან საქმეთა მინისტრის განკარგულებით „მავნე მოქმედებისათვის" გაძევებულ იქნა სომხეთის საზღვრებიდან ერევნის საერთო თვითმართველობის წევრი ესერი მ. ნ. ბეჟანოვი.

ბულგარია.

სოციალისტების ყრილობა. ბულგარეთის სოციალისტების ყრილობა მოხდა ბრიუსელში. ყრილობამ დაადგინა მონაწილეობა მიიღოს სოციალისტურ კონგრესში, რომელსაც იწვევს მე-2 ინტერნაციონალი ჟენევაში. ყრილობაზე მთავარი საკითხი გასარჩევი იყო: სოციალისტების მონაწილეობა კოალიციურ მთავრობაში. მართალია, ზოგიერთი რაიონული ორგანიზაციები ოპოზიციონურად იყვნენ განწყობილნი კოალიციურ მთავრობისადმი, მაგრამ ეს საკითხი ყრილობაზე მაინც დიდი ხმის უმრავლესობით მიღებულ იქნა მხოლოდ იმ შენიშვნით, რომ საკითხი კოალიციური მთავრობის შესახებ დაისმება პარტიაში, თუ ვინიცობაა სოციალისტური პროგრამა სოფლის მინისტრის გოტესა მიღებულ არ იქნება. კოალიციური მთავრობის შესახებ მომხსენებელი იყო ბელგიის ცნობილი სოციალისტი და მოღვაწე, რომელმაც თავის სიტყვაში, სხვათა შორის, სთქვა: მე ვიყავი ბერლინში რამდენიმე დღის წინად, სწორედ იმ დროს, როდესაც იქ იყო საყოველთაო რევოლუციონური გაფიცვები. გერმანიის დამოუკიდებელი სოციალისტები თხოულობდნენ სოციალისტური მთავრობის შედგენას, რომელიც გაატარებდა ცხოვრებაში მაღაროების ნაციონალიზაციას. მე შევეკითხე ჰილფერდინგს (დამოუკიდებლების გაზეთ „ფრაიჰაიტის" რედაქტორს), რა იქნება შემდეგში; ნუ თუ თქვენ ამით დაკმაყოფილდებით. ამაზე ჰილფერდინგმა მიპასუხა: განა თქვენ არ იცით, რომ მაღაროების ნაციონალიზაციის პროგრამაში გატარებას დასჭირდება არა ნაკლებ 10 წლისა? და მთავრობა როგორი, რევოლუციონურიც არ უნდა იყოს, თავის მოქმედების დროს მხედველობაში უნდა იღებდეს პრაქტიკულ შესაძლებლობას.

გერმანია.

განხეთქილება გერმანულ კომუნისტებში. სპარტაკელების მოძრაობის განვითარების პროცესი თანდათან ღრმავდება. 5 აპრილს ნაწილი კომუნისტებისა გამოეყო სპარტაკელების კავშირს და დაარსა დამოუკიდებელი ახალი პარტია—გერმანიის კომუნისტური მუშათა პარტია. განხეთქილებას წინ უძღოდა გამწვავებული ბრძოლა მიტინგზე და კრებებზე; ოპოზიცია დამოუკიდებლად და პარლამენტურ საქმის დაცვით მიაჩნია ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკა. ლიდერი, რომელთაც უცოდნელი ხელმძღვანელი კომუნისტებისა, დღეს „ბურჟუაზიული და რეფორმატორული" მონათლეს. ცენტრალური კომიტეტის ცოდვათ იმას სთვლის ოპოზიცია, რომ იგი მომხრეა არჩევნების გერმანიის რეიხსტაგში, მოითხოვს პროფესიონალურ კავშირთა მხარის დაჭერას და საქარხნო კომიტეტებში მონაწილეობის მიღებას.

შრომის სამინისტროსაგან

ყველა საწარმოო და დაწესებულებანი (კერძო, საზოგადო და სახელმწიფო) რომლების მოსამსახურენი და მუშები სარგებლობენ სურსათით მომარაგების ფონდიდან, ვალდებულნი არიან დაუყოვნებლივ წარმოადგინონ შრომის სამინისტროს მუშათა მაგიდაში იმ მუშებისა და მოსამსახურეების სია, რომლებიც გაწვეულნი არიან სამხედრო სამსახურში, აგრეთვე წარმოადგინონ მათი სასურსათო ბარათის ნომრები.

საწარმოოს ან დაწესებულების ადმინისტრაცია, რომელიც ერთ მაისამდე არ წარმოადგენს ამ ცნობას, ან სწორეთ არ აჩვენებს, პასუხისგებაში იქნება მიცემული.

შრომის მინისტრის ამხ. ბახტაძე.

მთავრობაში

29 აპრილის სხდომაზე მთავრობამ დაადგინა.

— თფილისის მე-10 ჯგუფის გამომძიებელი იფანე ტიმოთეს ძე პოლუმორდვინოვი დაინიშნოს თფილისის ოლქის სასამართლოს პროკურორის ამხანაგათ.

— მოწონებულ იქნას პროექტი კანონისა სადგომებში ძველებით მოთავსების შესახებ და გადაეცეს დამფუძნებელ კრებას ზოგიერთის შესწორებით.

— ბორჯომის სახელმწიფო მამულის გამგის შუამდგომლობა დაკმაყოფილდეს და ნება დართულ იქნეს ნახშირ-მჟავის ბალნეის ფურგონით შემოტანა გატანა (ბორჯომის მამულის მისამართით).

— თფილისის სადგურ-მამულთა ბანკის მოსამსახურეებზე დამტკიცებითი ჯამაგირები გავრცელდეს იმ ტარიფის მიხედვით, რომელიც დამტკიცებულია სატარიფო პალატის მიერ 1920 წ. 21 იანვარს.

— ფინანსთა მინისტრის მოხსენებასთან წარმოდგენილი გასატან საქონელზე ტარიფი მიღებულ იქნას და გადაეცეს დამფუძნებელ კრებას დასამტკიცებლად შემდეგის შესწორებით: აღმოსავლეთის ჩაის, კაკლის, დამუშავებული ხის მასალის (მაგარი და რბილი ჯიშისა), ფიცრების და ყოველგვარი დაუმუშავებელი ხის მასალის გატანისა და აღმოსავლეთი ქსოვილი შალის გატანა აკრძალულ იქნას. ნებადართულ იქნას აბრეშუმის ძაფის უბაჟოთ გატანა.

— გადაეცეს სამხ. სამინისტროს სამხედრო კომიტეტის განკარგულებაში 22 204 მან. 6 კაპ. სამხედრო ფონდიდან გაგ-

წითელი ყორანი

დღეს კიდევ ერთხელ დაიწყებენ
სამშობლოზე შენი თეთრი მერანი,
შეფრთხილდებოდა შენი მთა ბარი,
განცვიფრდებოდა როგორც ჯერანი.

სხვების ქოხები, შენს ამაყ შვილებს
აღელვებდა ვით ყინვა ქარი,
ზედ სიყვარული აინთებოდა,
შენის დილებით განაშუქარი.

...და ის ვინ არი, სმენად შეშლილი,
დამშრალ სახლებს რისთვის გაცქერი!—
თავზე დაცხრილა შავმა ყორანმა,
დღეს იმას წითლათ უცვლია ფერი...

მოისწყურები შენის გულიდან
ადინოს წმინდა სისხლის ჩანჩქერი!,

წითლათ ულამაზებს შავი განახება,
რომ მით მიპარვა ეყოს ადვილი,—
შენ-კი ჯერაც არ დაგიწყებია
მისი მოისხდე ბრჭყალი ნამდვილი.

და თუ შენს შვილებს თავისუფლება
შენი მთა-ბართან უტარებია,
თუ სიყვარული შენი ოცნება,
ცასთან უზიდავს და ჰყვარებია,—

დღეს კიდევ ერთხელ თეთრი მერანი
შეჰკივლებს შემკრთალ ველსა და ქედებს,
გამოაღვიძებს ვინც ცოცხალია
ქალს, ჭაბუკს, მამაცს და მოხუც დედებს;

ხალხის გულიდან ძლევის ღიმილით
ცეცხლის მუქარას ამოახეთქებს,—
და ვით მაშინ შავს—წითელს ყორანს
თუ კვლავ იხმარებს და ითავსებს!!!

გ. ტუქსაშვილი.

რის კლიმატიური სადგურის სახელით სასადილოსთვის ჯარის ნაწილებისაგან მიყენებულ ზარალის ასანაზღაურებლად.

— საუწყებათაშორისო კომისიის მიერ გადამუშავებული რკინის გზების კომენდანტის ინსტრუქცია დამტკიცებულ იქნას.

— შორაპნის რკ.-გზის მუშა მოსამსახურეთა პროფესიონალური კავშირის რკინის გზის სამასალო განყოფილებიდან კლუბის ასაგებათ დაეთმოს 150 000 მან.

ქუთაისი

30 აპრილს გვარდიის განკარგულებით მილიციამ დაატუსაღა 8 საეჭვო პირი, რომლებიც მოსკოვიდან ჩამოვიდნენ ამავე დღეს დილით.

— ქუთ. სამაზრო ერობის გამგეობამ აცნობა სათემო ერობებს, მიიღონ ყოველგვარი ზომა მობილიზაციის კარგათ ჩასატარებლათ და აგრეთვე დაავალოს თემებს დახმარება იმ პირთა ოჯახების, რომლებსაც მობილიზაცია ეხება.

— 26 აპრილს, ხონის სამაზრო საპყრობილედან ღამის თორმეტ საათზე გაიქცა 35 პატიმარი. გამოირკვა, რომ გაქცეულს ხელს უწყობდნენ ზედამხედველნი და დარაჯი მილიციონერი; ამიტომ დაპატიმრებულ იქნა ზედამხედველი და სამი მილიციელი, რომელთაც მიეცემათ 8—12 წლის კატორღა. ამათ გარდა ხუთი ზედამხედველი, რომელთაც არ ეკუთვნოდა პირდაპირი კავშირი, იქნენ ადმინისტრატიულად დასჯილნი. გამოძიებას აწარმოებენ საპყრობილეთა ინსპექტორის თანაშემწე ქეიშვილი, ქუთაისის სასამართლოს პროკურორი ჯორბენაძე და საგანგებო საქმეთა გამომძიებელი. გაქცეულ პატიმართა შესაპყრობათ მიღებულია ზომები მაზრის მილიციის უფროსის პ. ნიჟარაძის მიერ. მთავარი დამნაშავენი შეპყრობილია.

ფოთი

ჩხეიძეშვილის შეურაცხყოფის საქმე.

როგორც აღნიშნული იყო, ნავთსადგურის მუშას გიორგი ჩხეიძეშვილს ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა ამერიკის გემზე მოსამსახურემ, ამერიკელმა უორდ ვილჰელმის ძე მაკლარინმა 16 აპრილს.

განიხილა რა ფოთის ჯგუფის მომრიგებელმა მოსამართლემ საჩივარი ჩხეიძეშვილისა მაკლარინის წინააღმდეგ 3 მაისს, დაადგინა: მაკლარინი ცნობილ იქნას დამნაშავეთ, როგორც ფიზიკურად შეურაცხმყოფელი ჩხეიძეშვილისა, რისთვისაც მას მიესაჯოს ორი კვირით ციხეში დაპატიმრება.

ქალაქის საბჭოში

4 მაისს ალ. ლომთათიძის თავმჯდომარეობით შესდგა ქალაქის საბჭოს არაჩვეულებრივი სხდომა. განსახილველი იყო საკითხი აზერბეიჯანში მომხდარ გადატრიალების და მასთან საბჭოს დამოკიდებულების შესახებ. კრებას დიდძალი გარეშე საზოგადოება დაესწრო.

გამგეობის სახელით მოხსენებას აკეთებს გამგეობის წევრი ამხ. გ. კონიაშვილი.

გ. კონიაშვილი. ჩვენ შევიტყვეთ აზერბეიჯანის „სოციალისტური რესპუბლიკის" დაარსება. მიუხედავად კომიკური შთაბეჭდილება იქნება იმით, რომ ეს ხდება სახელმწიფოში, სადაც არ არის სკოლები, ხალხის დიდი უმრავლესობა წერა-კითხვის უცოდინარია, სადაც არ არის ინტელიგენცია და სხვ.

შემდეგ მომხსენებელი ასახელებს მთავარ მიზეზს, რამაც ხელი შეუწყო აზერბეიჯანის გადატრიალებას, ეხება ბოლშევიზმის განვითარების გზებს და იმ მიზნებს, რასაც იგი ისახავს ამიერკავკასიის იმპერიალისტებთან კავშირის დაჭერის დროს და დასასრულ გამოსთქვამს რწმენას, რომ საქართველოს დემოკრატია სახელოვანათ დაიცავს თავის თავისუფლებასა და დამოუკიდებლობას.

მოხსენების შემდეგ ლაპარაკობენ ფრაქციათა წარმომადგენლები: ეგ. გომართელი (ს.-დ), არჩ. ჯაჯანაშვილი (ს. ფ), პ. გოთუა (ეროვ. დემ.) და გაბნაძე (ნაც.). ყველანი იმ აზრს გამოსთქვამენ, რომ დღეს საჭიროა დავიწყებულ იქნეს პარტიული უთანხმოება და მთელი ძალ ღონით დახმარება აღმოუჩინოს მთავრობას სამშობლოს დაცვის საქმეში.

დასასრულ ერთხმად მიღებულ იქნა ეგ. გომართელის მიერ წარდგენილი შემდეგი რეზოლუცია:

„რუსეთის ყოფილ იმპერიის ტერიტორიაზე საქართველომ შესძლო რევოლუციის მონაპოვართა შენარჩუნება, სახელმწიფოს შექმნა და დაცვა მასზე მომხდარ ყოველგვარ შეტევისაგან.

ამავე დროს საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკა მტკიცეთ იცავდა ერთა თანასწორობას, მეზობლებთან კეთილგანწყობილებას და კულტურულ კავშირობისათვის მჭიდრო დამოკიდებულებას.

დღეს საქართველოს დამოუკიდებლობას, რევოლუციით მონაპოვარ თავისუფლებათ საფრთხე მოელის ბოლშევიკურ-თურქულ იმპერიალიზმის მხრით.

ეს იმპერიალისტური ძალა წითელ და მწვანე დროშების ქვეშ ლამობს ჩვენი თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის დამხობას მოსკოვ არზრუმის ნაკარნახევი გზით და საშუალებით.

საქართველოს რესპუბლიკის დედაქალაქის დემოკრატიული საბჭო მთელი თფილისის დემოკრატიის სახელით აცხადებს, რომ რესპუბლიკისა და თავისუფლების დასაცავად მიმართულ ძლიერ მის წინააღმდეგ ბრძოლაში ყოველთვის მტკიცეთ დაუჭერს მხარს დამფუძნებელ კრებას და მთავრობას და არც ერთ თავის საშუალებას არ დაზოგავს თავდაცვის საქმეში".

სახალხო გვარდიას

სახალხო გვარდიის შტაბმა შემდეგი დეპეშები მიიღო:

სახალხო გვარდიის მთავარი შტაბის თავმჯდომარეს. რესპუბლიკის თავდაცვის საბჭომ მოისმინა რა 1-ლ ამ მაისს თქვენი მიმართვა ამა წლის 30 აპრილის თარიღით № 1550 მიბრძანა მე გადმოგცეთ მისი ღრმა მადლობა და მისი მტკიცე რწმენა, რომ სახალხო გვარდია მუდამ მზად არის თავი დასდვას რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის და მისი დემოკრატიულ წესწყობილების დასაცავად.

გენერალური შტაბის გენერალი ზაქარიაძე.

ოპერატიულ სექციის უფროსი გენერალური შტაბის პოლკოვნიკი გედევანიშვილი.

—

გთხოვთ გადასცეთ სახალხო გვარდიას დამფუძნებელი კრების გულწრფელი სალამი.

დამფუძნებელი კრება გამოსთქვამს მტკიცე რწმენას, რომ საქართველოს გვარდია ნათლად გაითვალისწინებს იმ საფრთხეს, რომელსაც რუსეთ-ოსმალეთის კავშირი საქართველოს უმზადებს და სამშობლოს თავისუფლებას თავგანწირვით დაიცავს.

დამფუძნებელი კრების თავმჯდომარის ამხანაგი ს. მდივანი.

—

თიანეთის გვარდიელთა საერთო კრებამ მოისმინა მოხსენება საბჭოთა მთავრობის მიერ აზერბეიჯანზე მუხანათურათ დაცემის შესახებ და მთავრობის მოწოდება საზღვრების გამაგრების შესახებ, ერთხმად აცხადებს, რომ მთელი გვარდია მზად არის ყოველ წუთში იარაღით ხელში გავიდეს, სადაც მოუწოდებს მას მთავრობა.

თავმჯდომარე ბრეგვაძე.

—

აკეთის თემის მრავალრიცხოვანმა მიტინგმა, 1 მაისის სადღესასწაულოთ შეკრებილმა, მოისმინა რა მოხსენება დღევანდელ გარეშე მდგომარეობაზე, ერთხმად ადგენს: გვერდში ამოუდგეს საქართველოს დემოკრატიულ მთავრობას და დაიცვას დემოკრატიული წყობილება უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე.

თავმჯდომარე ვლადიმერ დათუნაშვილი.

თავდაცვისათვის

დეპოს და მთავარ სახელოსნოების რაიონულ გამგეობაში ჯგუფ-ჯგუფობით შემოდიან მუშა-მოსამსახურენი, რომლებიც მოითხოვენ ლაშქარში მოხალისეებად ჩაწერას, რაიონულმა გამგეობამ იქონია ამის შესახებ მსჯელობა და დაადგინა:

დაევალოს ცეხის ორგანიზაციებს მსურველთა სიების შედგენა, რომელნიც საჭიროებისამებრ იქნებიან გაგზავნილნი დანიშნულებისამებრ. აქვე ვაცხადებთ მათ რეზოლუციას, რომელზედაც ხელი უწერიათ:

„ჩვენ ქვემორე ამის, ხელის მომწერნი მეტად აღელვებულნი ვართ იმით, რომ საბჭოთა მთავრობა სოციალისტურ ლოზუნგებით ცდილობს იმპერიალისტურ ზრახვათა განხორციელებას, ეს ნათლად ჩანს ბოლშევიკურ-ოსმალურ კავშირიდან, ამას ამტკიცებენ ისინი ერთა თვითგამორკვევის უფლების ფეხ-ქვეშ გათელვით, პროვოკაციის საშუალებით დაიწყეს ანარქიის შემოტანა ჩვენს ორგანიზაციულად დარაზმულ დემოკრატიის წრეებში, ბილწი ხელებით შეეხონ სისხლით მოპოვებულ თავისუფლების დროშას, ჩვენ არ დაუცდით მთავრობის განკარგულებას; ჩვენ თავშივე ვკლავდით ყოველგვარ ანარქიას და დღესაც პირველ რიგში შევებრძოლებით მას. ჩვენ შევიძელით დემოკრატიული რესპუბლიკის აშენება, ჩვენ შევძლებთ მის სათანადო დაცვასაც. ვაი, თუ კი არის ისეთი, ვისაც ჩვენი გამარჯვება ეჭვდება და მობილიზაციას უყურებს, ჩვენს ადგილებს იმუშავებს და ჩვენ კი სრული გამარჯვების რწმენით შევებრძოლებით რუსულ-ბოლშევიკურ იმპერიალიზმს. ჩვენი დევიზია: „ან სიკვდილი, ან გამარჯვება"; „სჯობს სიცოცხლეს ნაძრახსა სიკვდილი სახელოვანი"".

რაიონული გამგეობა დიდათ კმაყოფილია ამხანაგების ამგვარ სულისკვეთებით. მას სწამს, რომ ეს სულისკვეთება მუშებისა არის უტყუარი თავდები ჩვენი დემოკრატიის ბრძოლის ველიდან სრული გამარჯვებით გამოსვლისა.

რაიონული გამგეობა.

4 მაისი, 1920 წ.

საქართველოს კოოპერატიული ბანკი

ბანკის გამგეობამ შემდეგი მოწოდებით მიმართა საქართველოს კოოპერატივებს: პატივცემულო ამხანაგებო! მიმდინარე წლის 19 აპრილს თფილისში (ლორის მელიქოვის ქუჩა № 11) გაიხსნა და მოქმედებს საქართველოს კოოპერატიული ბანკი. ბანკი ემსახურება მხოლოდ და მხოლოდ კოოპერატივებს. მისი მიზანია ხელი შეუწყოს კოოპერატიული მოძრაობის განვითარებას საქართველოში. ამ მიზნის განსახორციელებლად კოოპერატიულმა ბანკმა საკუთარი თანხების გარდა უნდა მოიზიდოს ყველა ის თავისუფალი თანხები, რომლებიც უმოძრაოდ აწყვია სხვადასხვა დაწესებულების სალაროებში, კერძო პირების ჯიბეებში. ასეთი თანხები საქართველოში ათი და ასი მილიონობით იქნება და არავითარ საზოგადოებრივ სარგებლობას ისინი არ იძლევიან.

ამავე დროს კი, უფულობის გამო, მრავალი საკოოპერაციო საზოგადოებრივი საქმე ვერ კეთდება. სხვათა შორის ჩვენი კოოპერატივებიც ვერ აფართოვებენ თავის ოპერაციებს და ვერ ახორციელებენ სხვადასხვა განზრახულ საზოგადოებრივ საქმეებს.

კოოპერატიული ბანკი აგროვებს რა თავისუფალ თანხებს, აძლევს მას სესხის სახით საწარმოებლად კოოპერატიულ დაწესებულებებს.

საქართველოში მრავალი კოოპერატიული ყოველ კუთხეში მოიპოვება ან საკრედიტო და ან სამომხმარებლო კოოპერატივები, რომლებიც ხელს უწყობენ ჩვენს მშრომელ ხალხს მეურნეობის გაუმჯობესებაში და აჩვევენ მას განსაზოგადოებრივებულ მეურნეობის შექმნას. რამდენადაც ფართოვდება ჩვენი კოოპერატივების საქმიანობა, იმდენათ მათ უფრო ესაჭიროება საკრედიტო თანხები.

საქართველოს კოოპერატიული ბანკი აწარმოებს ყოველგვარ საბანკო ოპერაციებს, ბანკის ძირითადი თანხა არის ხუთი მილიონი მანეთი და პირველ საზოგადო კრების გადაწყვეტილების თანახმად, ეს თანხა გადიდებულია ოც მილიონ მანეთამდე. ბანკის აქციონერები მხოლოდ კოოპერატივები და მათი კავშირებია.

საქართველოს კოოპერატიული ბანკი ჩვენს კოოპერატიულ ცენტრებთან ერთად აწარმოებს იმ დიდად აღსანიშნავ მუშაობას, რომლის საშუალებითაც იქმნება ხალხის სიმდიდრე, მზადდება მომავალ სოციალური წესწყობილების გარემოქმნა.

ყველა, ვინც თანაუგრძნობს ამ დიდ მიზნების განხორციელებას, უნდა სცდილობდეს მოათავსოს თავისუფალი თანხები საქართველოს კოოპერატიულ ბანკში.

ბანკში შეტანილი თანხები უზრუნველყოფილია.

ბანკში ყოველი შენახული თანხა დაუყოვნებლივ უბრუნდება პატრონს მოთხოვნილებისთანავე, და ამავე დროს ფულის შემნახველნი იღებენ სარგებელს 3 პროც—7 პროცენტამდე.

საქართველოს კოოპერატიული ბანკის გამგეობა.

საქართველოს ბუნების შესწავლა

შაბათს, მაისის 8 ს, საქართველოს მუზეუმის ბინაზე (ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 10) შესდგება საორგანიზაციო კრება, რომელიც შეიმუშავებს საქართველოს ბუნების შემსწავლელ საზოგადოების დებულებას. აღნიშნული საზოგადოება მიზნად ისახავს საქართველოს ბუნების შესწავლას სისტემატიური ექსკურსიათა მოწყობით წინასწარ დასახულ მარშრუტით.

საზოგადოების დამაარსებელი პირნი მოუწოდებენ ყველა იმ ორგანიზაციებს და პირთ, რომელნიც დღემდის აწყობდნენ ექსკურსიებს, დაესწრონ მოწვეულ საზოგადო კრებას საზოგადოების დებულების შესამუშავებლად და 1920 წ. განმავლობაში მოსაწყობ ექსკურსიათა მარშრუტების გამოსამუშავებლად.

პირველი მაისი

პროვინციაში.

თელავი. პირველი მაისის სადღესასწაულო ლოზუნგებს, მიემატა ერთი კიდევ მეტად დიდმნიშვნელოვანი ლოზუნგი: საქართველოს რესპუბლიკის განთავისუფლება გარეშე მტრებისაგან. ქ. თელავის ხამაისო მრავალრიცხოვანი მიტინგი გაეცნო რა მდგომარეობას ჩვენი რესპუბლიკისას, მიიღო შემდეგი რეზოლუცია ერთხმად:

„ვზეიმობთ რა დიდებულ დღესასწაულს, ბოლშევიკების ვერაგულ თავდასხმას კავკასიის რესპუბლიკების განადგურებლათ და ანარქიის გაძლიერებლათ, თელავის 1 მაისისათვის სადღესასწაულოთ შეკრებილი მიტინგი განკარგულებათ სქემისა და გროვნებისა აღსასრულებლად მთავრობის მიერ მიღებულ ზომებს, მიაჩნია მიზანშეწონილათ და ხალხის საქმის ღირსეულად. მიტინგი სდებს ფიცს, რომ ის როგორც ერთი კაცი, მთავრობასთან ერთად იბრძოლებს უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე.

სახალხო გვარდიაში

1918 წ. ქუთაისის ყაზარმებში ბოლშევიკური ბანდების გამოსვლის დროს საჭირო დარჩა გადამეტებული ზომების მიღება. შეიარაღებულ აჯანყებულთა დასამარცხებლათ წავიდნენ გვარდიის და ჯარის ნაწილებიც. სხვათა შორის გვარდიაში მოხალისეთ ჩაწერილი 13 წლის ბავშვი ილია ხუციშვილი. ის ამ ბრძოლაში იქნა დაჭრილი. ჩამოიყვანეს თფილისში და რამდენიმე თვის ექიმობის შემდეგ მოკვდა.

გვარდიის მთავარმა შტაბმა ა. წ. 4 მაისის სხდომაზე მთავარ კულტურულ-განმანათლებელ განყოფილების გამგის ამ. სალუქვაძის მოხსენებით დაადგინა: აშენებულ იქნას ხსენებულ ლურჯიშვილის განყოფილების სრულ ხარჯზე სასაფლაოზე აღსანიშნად.

ს.-დ. პარტიაში

თფილისი. მეტეხის რაიონის პარტიულმა კრებამ დაამტკიცა პარტიის ყრილობის დღიური წესრიგის განხილვ. კონსტიტუციის პროექტის გამო კრებამ რესპუბლიკის პრეზიდენტობის დაწვ-

მა არა დემოკრატიულათ ჩაითვალა და ის უარყო. დადგენილ იქნა რესპუბლიკის უმაღლესი წარმომადგენლობა დაეკისროს თავმჯდომარეს პარლამენტისა, როგორც უმაღლესი დაწესებულებისა რესპუბლიკაში. ეროვნულ უმცირესობათა შესახებ კრებამ უარყო წინადადება ეროვნულ ნაწილებისათვის საკუთარი დროშებითა და კოკარდით [illegible] შესახებ. დადგენილ იქნა პარლამენტი შესდგეს 100 დეპუტატისაგან ორი წლის ვადით და მთელი რესპუბლიკა შეადგენდეს ერთ საარჩევნო ოლქს. ფინანსიურ-ეკონომიური პოლიტიკის შესახებ კრებამ მოიწონა პარტიულ ორგანიზაციათა თათბირის რეზოლიუცია. პროფესიონალური პოლიტიკის განხილვისას განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა იქმნა კოლექტიური ხელშეკრულობაზე. დადგენილ იქმნა ხელშეკრულობა გავრცელდეს ყველა მუშებსა და დაბალ მოხელეებზე და არა საშუალო და მაღალ თანამდებობის პირებზე. პარტიული მუშაობის შესახებ კრებამ სურვილი გამოსთქვა დაჩქარებით მოეწყოს პარტიული სკოლა, გამოიცეს ყოველთვიური სამეცნიერო ჟურნალი და გაუმჯობესდეს პარტიული გაზეთების გამოცემის საქმე. ინტერნაციონალის შესახებ კრებამ დაადგინა, რომ საქართველოს სოციალ-დემოკრატიული პარტიამ უარყოს მესამე ინტერნაციონალი და ჩრჩება მეორე ინტერნაციონალში, მაგრამ ყოველი ძალღონით უნდა შეეცადოს შიგ რევოლიუციური მარქსისტული ფრთის გაძლიერებას და თუ შედგა ახალი სოციალისტური კავშირი [illegible]

[illegible]

ლებული პირობით, რომ ისინი არ უნდა იღებდნენ მონაწილეობას კენჭის ყრაში იმ კითხვების გადასაწყვეტათ, რომელიც ეხება მათ მონაწილეობას ადმინისტრაციულ ორგანოებში, რომლის წევრებათ ისინი ირიცხებიან.

დელეგატების აარჩევათ კრების დღის დანიშვნა დაევალა პარტიულ კოლექტივს. დამსწრე.

ქრონიკა

ბორჩალოს მაზრა. სოფ. დიდი დუმანისი შესდგება 80 კომლისაგან 414 მცხოვრებით, ამათში 14 კომლი ქართველი 150 და ბავშვებია სასწავლებელში მისაცემი.

სოფ. ვარდის ჯვანი შესდგება 40 კომლისაგან, ერთ-კომლის ქართველი, 267 სულით. ასი ბავშვია სასწავლებელში მისაცემი.

სოფ. გორონჯური შესდგება 80 კომლისაგან, 424 მცხოვრებით. სულ სომხებია. 130 ბავშვია სასწავლებელში მისაცემი. ზემოთ ხსენებული სამი სოფელი დაშორებულია ერთმანეთზე თითო ვერსით. მიუხედავათ იმისა, რომ უმრავლესობა სომხეთია—სომხური მათში არავინ იცის: ყველა ქართულად ლაპარაკობს. ამ სოფლების შეერთებული კრება შესდგა 22 აპრილს დილის ათ საათზე, რომელიც გაგრძელდა 2 საათამდე. მოხსენებამ, შეკითხვა, პასუხების შემდეგ ახალი აეც დებულ საპირათ ილიაროვან ს. ს. დ. მ. პ. ორგანიზაციის შექმნა, რის სიაროებში მოყვანას და პარტიაში შესაფერი პირების ჩაწერას ანდობს სამ კაცს: დუმანისილს ფილიპე ბექუაშვილით, ვარდის ჯვანელ იაკობ [illegible] გორონჯურელ [illegible]

[illegible]

2 მაისს შესდგა ბორჩალოს მაზრის ს. ს. დემ. პარტიის ორგანიზაციების წარმომადგენლების პირველი პარტიული ყრილობა. მოკლე ანგარიშები ამ ყრილობის მუშაობაზე დაიბეჭდება ახლო ხანში. ძველი.

ანგარიში

ქუთაისის გიმნაზიის ფონდის კომისიისა.

შემოსავალი: ქუთაისის მაზრის ერობა სააქციონერო საზ. 30,000; სოფლებიდან მოგროვდა: ს. ტყემლოვანაში 2 000 მ., ს. რგანში 1412 მ., ს. ზოდში (ბაგრატის მიერ) 180 მ. 60 კ., შუქრუთში (წარმომადგენლისაგან) 65 მ; შეკრებილი: პერიცხის საზ. 2578 მ. 25 კაპ., ვანის მუდროთეულებში 1880 მ., ს. ბუნიკაურში 683 მ., სკინდორში 1125 მ., რგანის სამოკავშირეში 1715 მ., მერვეს საზ. 3000 მ., წირქვალ. საზ 1868 მ., ს. ლარგვეთში 500 მ., გ. პეტრიაშვილის მიერ 200 მ., ს. თამაგრებში 275 მ., ს. მლეტეჭში 660 მ., ს. ხრეითში 632 მ. საჩხერის კომისიის მიერ 11 101 მ. 25 კ., ს ვაჭევში 593 მ., ს. პერიანში 286 მ., ცხრუკვეთში 848 მ., ძმ. ვარაზაშვილები 5000 მ., ხამა ჯაყელი 4000 მ. ქუთაის. საზ. კოოპერატ. კავშირი 3000 მ., [illegible]

[illegible]

[illegible] ალ. კანანაძე, ა. ჯაფარიძე; 90 მ. ი. პეტრიაშვილი. სულ 184 277 მ. 10 კ., რომელიც შეტანილია ქუთაისის ქალაქის სალაროში.

გიმნ. ფონდის კომისიის თავმჯდომარე ანთელაძე.

განცხადებანი

ექიმი
ა. ლევენშტეინი
შინაგანი და ნერვთა სნეულებანი რენტგენის და ელექტრო საშუალებით კაბინეტი. მიღება დილის 11—12 ს. და საღამოს 4—7 ს. კრილოვის ქ. № 5 ბინა 3, ტელეფონი 12—46.
(1518—ო.)

ექიმი
ნ. ლ. ტერიაშვილი
იღებს ქალურ და ბავშვთა სნეულებით ავადმყოფებს მუდამ დღე შუადღე 1—3 და საღ. 4—5 ჩერქეზოვის ქუჩა № 22 კუთხე ტერენევის ქუჩისა.
(1325—25—2)

ექიმი
ხოლოდოვ ისააკ ს. კოეშიძე
იღებს ქალისა და შინაგან სნეულებების ავადმყოფებს დილით 12—2 ს. საღ. 5—7 ს. მელიქის ქ. № 5.
(1303—25—2)

ექიმი ა. დ. კეკელია
სპეციალური: სიფილისი (შეშხაპუნება „606" და „914") ვენერიული და კანის სნეულებანი. ავადმყოფების მიღება ყოველდღე დილით 9—11 და საღამოთი 4—6 საათამდე. მისამართი: მიხაილოვის პროსპექტი № 116, სასტუმრო „ნოე"-ს პირდაპირ. ტელ. 14—25.
(1343 25—1)

თბილისში
პროფესორის დოცენტი მედიცინისა
პ. ჰ. მოსეშვილი
გადმოვიდა გოლოვინის ქუჩაზე ა. ი. არეშიძის სახლში, № 5, ქაშვეთის ეკლესიის ახლოს, ალექსანდროვის ბაღის პირდაპირ. მიღება შინაგანი და ნერვების სნეულებებით ავადმყოფთა დილით 12—1 ს., საღამოთი 5—8 საათამდე.
(1337—25—1)

ექიმი
ა. ბ. ბარათაშვილი
სპეციალური კანისა და ვენერიული სნეულებები (სიფილისი „606" და 914 შეშხაპუნება). მიღება: დილით 8—9 საათ. საღ. 5—7 საათ. სერგიევის ქ. № 9, ვერზილის ქუჩის კუთხე, რკინის გზის სამმართველოს პირდაპირ.
(1323 25—2)

ანტურგეთში
ექიმი აბაშიძე
ღებულობს ავადმყოფებს შინაგან სენით: ფილტვების, გულის, კუჭის და წელებზის ჰლექის ანტიმონი „ტუბერკულინით" და „ფოსფაცილით", ვენერიული: სიფილისი და მისი შედეგები—„914" და „606" შეშხაპუნებით. კ. საიმამ[illegible] სახლში.
(ტელ. 836.)

კბილის ექიმი
ე. თ. ლორის-მელიქოვი ჯიქლაძისა
და მისი ასისტენტი მ. ა. დადიანი იღებენ კბილით ავადმყოფებს: აკეთებენ მოლოვნურ კბილებს, ახწორებენ უსწორმასწორო კბილებს. ავადმყოფებს მიიღებენ დილის 10—2 საათ. და საღ. 4—6 საათ. ანას ტესის ქუჩა № 18. ტელეფონი 3—83.
(21—5)

ექიმი
ნიკოლოზ მახვილაძე
იღებს გინეკოლოგებით შინაგან სნეულებით ავადმყოფებს ყოველ დღე საღამოს 4—6 საათამდე. მისამართი: მოსკოვის ქ. № 11, ზემელის აფთიაქის მახლობლად.
(1255 48—5)

ექიმი
გენრიხ ისააკ მე ბიოლოკი
ღებულობს ყურის, ცხვირის და ყელის სნეულებიან ავადმყოფებს დილით 1—2 ს, საღ. 4—7 ს. პლეხანოვის პრ. № 76 (მიხეილის), ტელეფონი 7—38.
(1304 25—2)

მედიცინის დოქტორი
ივ. ლეღაძე
სიფილისი, ვენერიული და კანის ავადმყოფობა, მიღება საღამოს 4—7 საათ. მენნიკოვის ქუჩა, სახლი № 8, ბინა № 5. პლეხანოვის პროსპექტის შესახვევში.
(1259—24—5)

ექიმი შ. ა. შაფრანი
სპეციალური სიფილისი და მისი შედეგები (შეშხაპუნება „606" და „914") ვენერიული (ტრიპერი) და საშარდე ორგანოების სნეულებანი. ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე დილის 8—11 და საღამოს 5—8 საათამდე. ქალების 4—5 ს. კვირაობით მხოლოდ დილით. მისამართი ოლღას ქუჩა № 33.
(1288 25—3)

დოქტორი
ბ. ბ. მეგრაბიანცი
შინაგან ავადმყოფობა—ქალისა და ბავშვებისა. იღებს ახალ რენტგენ-ელექტრო კაბინეტში. გამოკვლევა და წამლობა სხივებით. ბებუთოვის ქ. № 23, ტელეფონი 7—92, მიღება ყოველ-დღე 9—12 ს. და საღამოს 6—8 საათამდე.
(1350 25—1)

ექიმი
ი. ი. ჭეიშვილი
იღებს სპეციალურად: სიფილისით (შეშხაპ. 606—914) ვენერიულ და საშარდე ორგანოებით სნეულებიან ავადმყოფებს ყოველ დღე დილ. 9—11 ს. და საღ. 5—7 ს. დავითაშვილის ქუჩა № 72, ალექსანდროვის სავაჭრომოედნის პირდაპირ.
(1334—ო.)

[illegible]